

MojPosao

Istraživanje:
Kodeks odijevanja 2011.

Zagreb, veljača 2011.

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. Kodeks odijevanja	1
2.1 Kodeks odijevanja postoji.....	2
2.2 Kodeks odijevanja prema regijama	3
2.3 Kodeks odijevanja prema djelatnostima	3
2.4 Kodeks odijevanja prema veličini tvrtke	4
2.5 Kodeks odijevanja prema tipu vlasništva tvrtke.....	5
3. Promjene kodeksa odijevanja.....	6
4. Pridržavanje kodeksa odijevanja	7
5. Posljedice nepridržavanja kodeksa odijevanja	9
6. Ispitanici koji nemaju kodeks odijevanja na poslu.....	9
7. Struktura ispitanika	11

Popis grafikona

Grafikon 1.	Postoji li kodeks odijevanja u tvrtki u kojoj radite?.....	1
Grafikon 2.	Postoji li kodeks odijevanja u tvrtki u kojoj radite? – usporedba s 2007. godinom.....	2
Grafikon 3.	Kakav je kodeks odijevanja u tvrtki u kojoj radite?	2
Grafikon 4.	Što uključuje kodeks odijevanja (moguće više odgovora)?	3
Grafikon 5.	Postojanje kodeksa odijevanja prema regijama	3
Grafikon 6.	Postojanje kodeksa odijevanja prema primarnoj djelatnosti tvrtke	4
Grafikon 7.	Postojanje kodeksa odijevanja prema veličini tvrtke.....	4
Grafikon 8.	Postojanje kodeksa odijevanja prema tipu vlasništvu tvrtke	5
Grafikon 9.	Je li se kodeks odijevanja mijenjao u posljednjih pet godina?	6
Grafikon 10.	Biste li htjeli da se kodeks odijevanja promijeni?	6
Grafikon 11.	Biste li htjeli da se kodeks odijevanja promijeni? – obzirom na 2007. godinu.....	7
Grafikon 12.	Biste li htjeli da se kodeks odijevanja promijeni? – prema tipu kodeksu odijevanja	7
Grafikon 13.	Pridržavate li se kodeksa odijevanja?	8
Grafikon 14.	Imate li jedan dan u tjednu kada se možete ležerno obući?.....	8
Grafikon 15.	Ležeran dan u tjednu u odnosu na tip kodeksa odijevanja.....	8
Grafikon 16.	Postoje li posljedice za nepridržavanje kodeksa odijevanja?	9
Grafikon 17.	Obraćate li ipak pažnju na to što će te obući za posao?	9
Grafikon 18.	Obraćate li ipak pažnju na to što će te obući za posao? – obzirom na spol.....	10
Grafikon 19.	Smatrate li da Vaš način odijevanja na poslu ima utjecaja na:.....	10
Grafikon 20.	Struktura ispitanika prema spolu	11
Grafikon 21.	Struktura ispitanika prema dobi.....	11
Grafikon 22.	Struktura ispitanika prema regiji iz koje dolaze	12
Grafikon 23.	Struktura ispitanika prema veličini tvrtke u kojoj rade.....	12
Grafikon 24.	Struktura ispitanika prema tipu vlasništva tvrtke u kojoj rade	12

1. Uvod

Prvi je dojam, pogotovo u poslovnom svijetu, nedvojbeno važan. Bilo da se radi o razgovoru za posao, ili ozbiljnim poslovnim pregovorima, važno je na sugovornika ostaviti dobar prvi utisak.

Pri tome i odjeća ima svoju ulogu, te velik broj tvrtki propisuje službene kodekse odijevanja za svoje zaposlenike. Iako se modni trendovi mijenjaju doslovno iz dana u dan, a ležerni stil odijevanja, tzv. *casual*, polako istiskuje tradicionalne standarde poslovnog odijevanja, službeni kodeks odijevanja je i svojevrsni izraz korporativne kulture određene tvrtke i njene prezentacije "prema van".

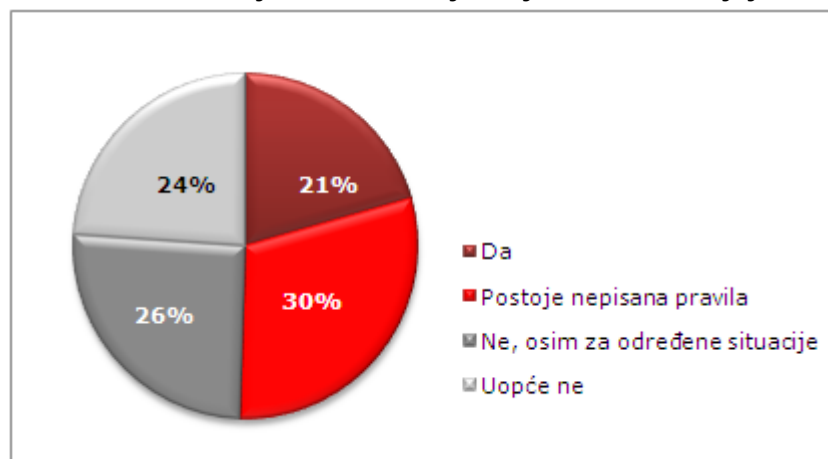
Naravno, različiti poslovi i industrije, postavljaju različite zahtjeve u pogledu odijevanja, pa su službeno propisani kodeksi odijevanja u nekim industrijama i sektorima gospodarstva češći, dok su u drugima rjeđi ili uopće ne postoje.

Istraživanjem koje je MojPosao proveo u siječnju i veljači 2011. na uzorku od gotovo 1.000 ispitanika željelo se saznati u kojoj su mjeri pravila odijevanja zastupljena na radnom mjestu, odnosno koliko se pažnje posvećuje odijevanju za posao te koje su razlike u odnosu na istraživanje provedeno 2007. godine.

2. Kodeks odijevanja

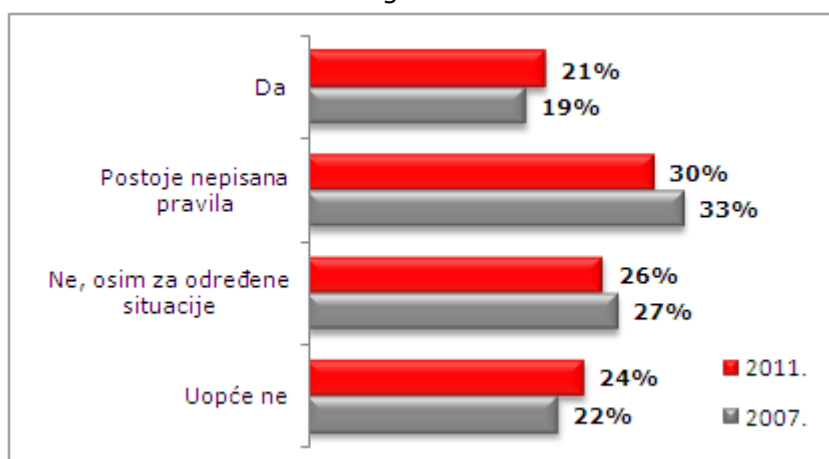
Polovica ispitanika ima određeni oblik kodeksa odijevanja u tvrtki u kojoj rade. **Petina ispitanika (21%) ima službeno propisan kodeks odijevanja**, a za gotovo svakog trećeg ispitanika (30%), u tvrtki u kojoj radi, postoje **nepisana pravila odijevanja**. 26% ispitanika nema propisan kodeks odijevanja, ali se u određenim situacijama kao što su poslovni sastanci ipak moraju formalno obući. 24% ispitanika nema propisan nikakav kodeks odijevanja.

Grafikon 1. Postoji li kodeks odijevanja u tvrtki u kojoj radite?

U odnosu na 2007. godinu nema većih promjena u kodeksu odijevanja. Kao i 2007. i ove godine 51% ispitanika ima neki oblik kodeks odijevanja u tvrtki u kojoj rade s tim da ove godine nešto je više ispitanika istaknulo kako je taj kodeks formaliziran, dok je 2007. godine bilo nešto više ispitanika koji su izjavili kako imaju nepisana pravila odijevanja.

Grafikon 2. Postoji li kodeks odijevanja u tvrtki u kojoj radite? – usporedba s 2007. godinom

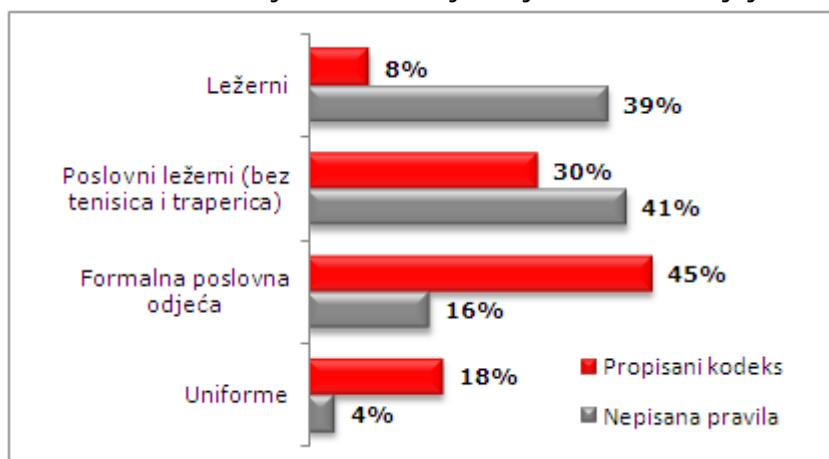
2.1 Kodeks odijevanja postoji

Postoje razlike u kodeksu odijevanja kada je službeno propisan i kada postoje samo nepisana pravila.

Ako postoji **službeno propisani kodeks odijevanja**, on najčešće podrazumijeva **formalnu poslovnu odjeću** (45% slučajeva) ili poslovni ležerni stil (30%) koji ne uključuje tenisice i traperice. U 18% slučajeva službenim kodeksom odijevanja propisane su uniforme, a samo u 8% slučajeva kodeks odijevanja je ležeran.

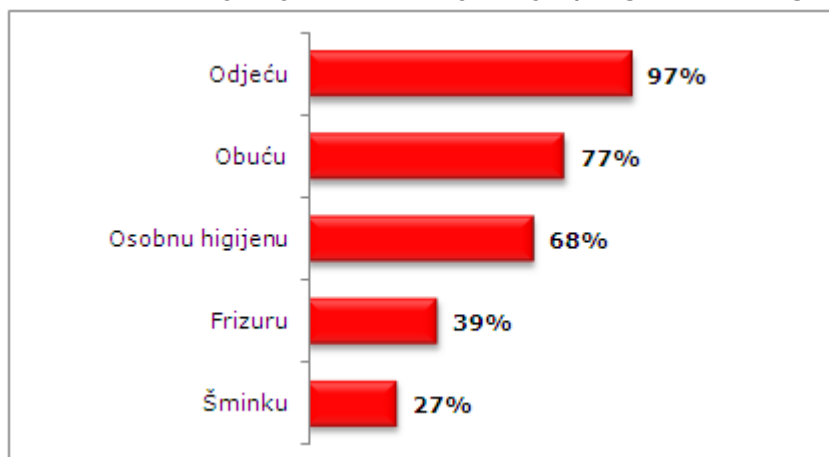
Ako kodeks odijevanja u tvrtki postoji samo u smislu **nepisanih pravila**, ispitanici objašnjavaju da je **stil odijevanja najčešće poslovni ležerni** (41%) ili za 39% ispitanika potpuno ležeran. Manje je ispitanika koji u tom slučaju odijevaju formalnu poslovnu odjeću (16%) ili uniforme (samo 4%).

Grafikon 3. Kakav je kodeks odijevanja u tvrtki u kojoj radite?

Kodeks odijevanja u najvećem broju slučajeva uključuje odjeću (97%) i obuću (77%) međutim tvrtke traže i određena pravila održavanja osobne higijene (68%). Kodeks odijevanja u najmanjem broju slučajeva odnosi se na frizuru (39%) i šminku (27%).

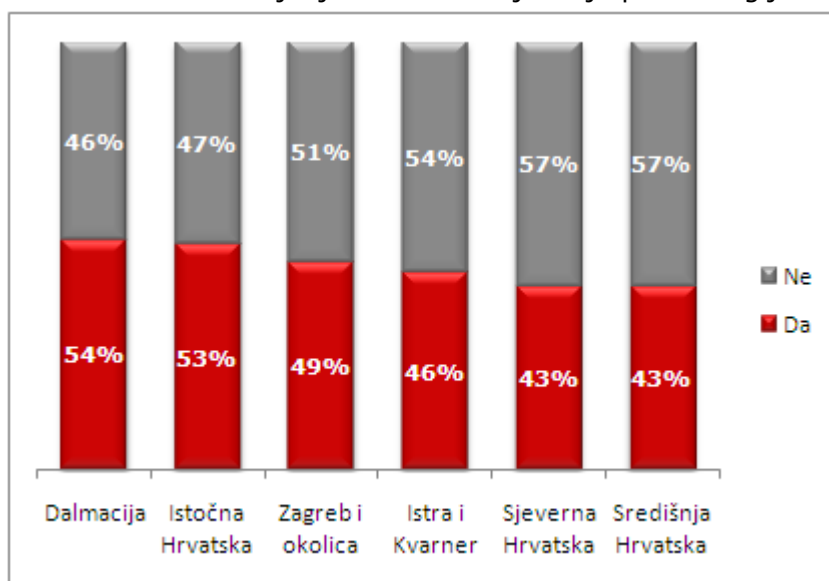
Grafikon 4. Što uključuje kodeks odijevanja (moguće više odgovora)?

2.2 Kodeks odijevanja prema regijama

U većini regija podjednako je ispitanika koji imaju neki oblik kodeksa odijevanja u tvrtki u kojoj rade (bilo u obliku nepisanih pravila ili službeno propisan) i onih koji ga nemaju. Kodeks odijevanja najviše imaju ispitanici iz Dalmacije (54%) te istočne Hrvatske (53%), dok ga u najmanjoj mjeri imaju ispitanici iz sjeverne (43%) i središnje (43%) Hrvatske.

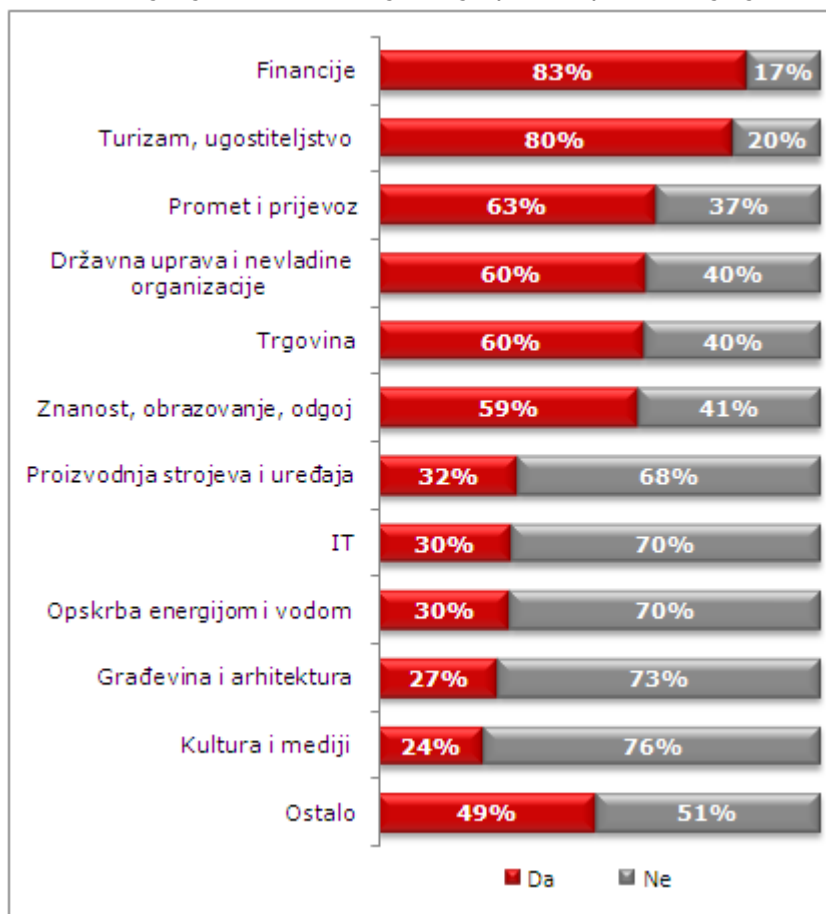
Grafikon 5. Postojanje kodeksa odijevanja prema regijama

2.3 Kodeks odijevanja prema djelatnostima

Najviše ispitanika zaposlenih u **financijskoj djelatnosti**, njih 83%, imaju kodeks odijevanja (službeno propisan kodeks ili nepisana pravila odijevanja). Slijedi djelatnost **turizma i ugostiteljstva** u kojoj 80% ispitanika ima propisan kodeks odijevanja. Najmanje ispitanika zaposlenih u kulturi i medijima (24%) te građevini i arhitekturi (27%) ima kodeks odijevanja.

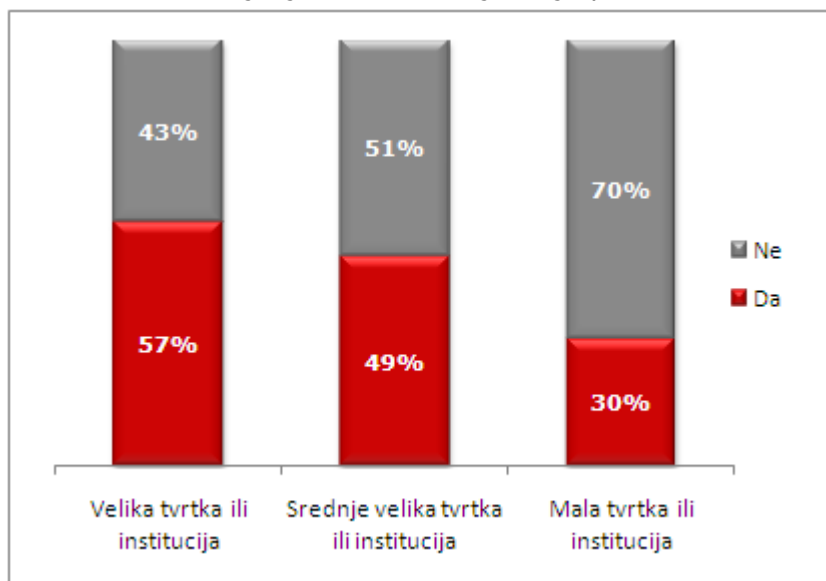
Grafikon 6. Postojanje kodeksa odijevanja prema primarnoj djelatnosti tvrtke

2.4 Kodeks odijevanja prema veličini tvrtke

Zanimljivo je da kodeks odijevanja ovisi o veličini tvrtke. Samo 30% ispitanika koji rade u manjim tvrtkama (do 19 zaposlenika) imaju kodeks odijevanja dok je u velikim tvrtkama (200 ili više zaposlenika) taj postotak znatno veći i iznosi 57%. U srednje velikim tvrtkama i institucijama 49% ispitanika izjavilo je kako imaju kodeks odijevanja.

Grafikon 7. Postojanje kodeksa odijevanja prema veličini tvrtke

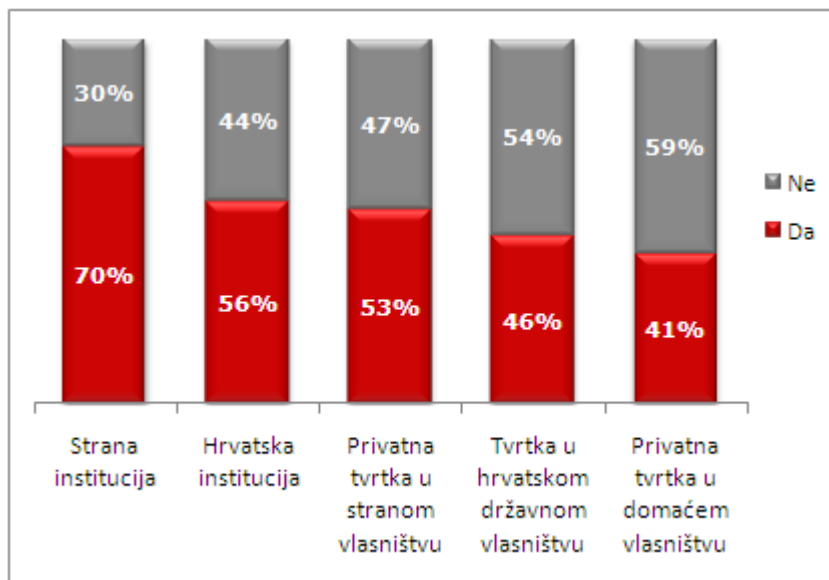

2.5 Kodeks odijevanja prema tipu vlasništva tvrtke

Kodeks odijevanja je najčešći u stranim (70%) te Hrvatskim institucijama (56%).

Najmanje ispitanika kodeks odijevanja ima u privatnim tvrtkama u domaćem vlasništvu (41%), dok je u privatnim tvrtkama u stranom vlasništvu kodeks odijevanja prisutan kod 53% ispitanika.

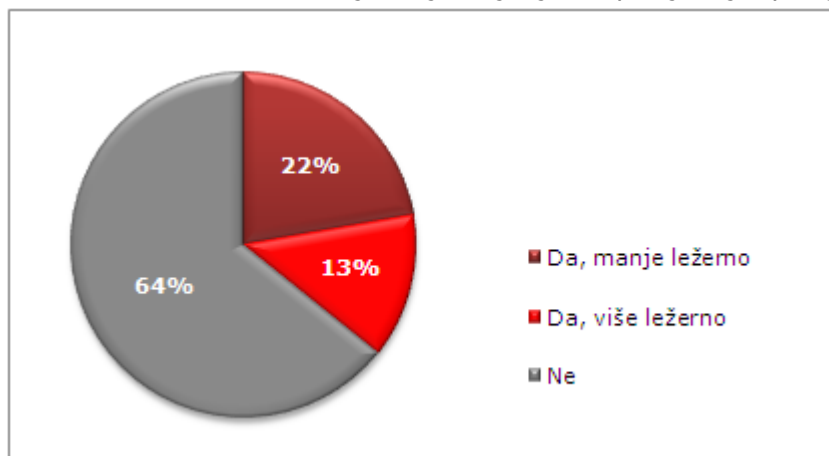
Grafikon 8. Postojanje kodeksa odijevanja prema tipu vlasništvu tvrtke

3. Promjene kodeksa odijevanja

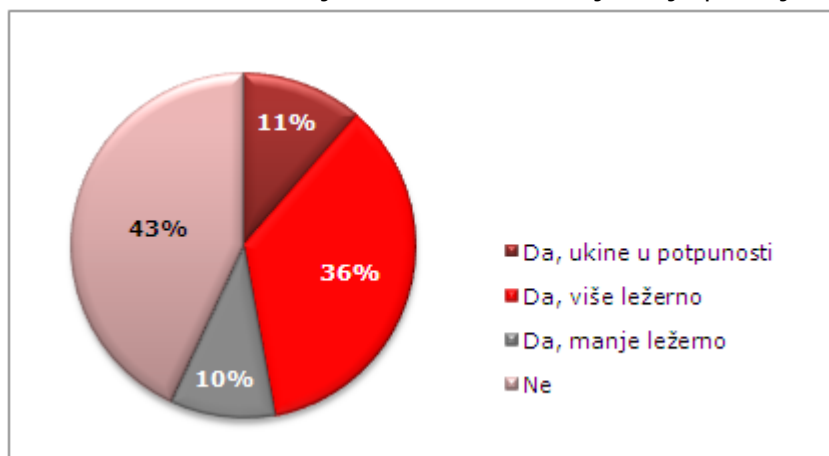
U tvrtkama u kojima je propisan kodeks odijevanja, on se uglavnom duže vremena nije promijenio. Čak 64% ispitanika koji imaju kodeks odijevanja izjavili su da se on nije promijenio u posljednjih pet godina. Za 22% ispitanika kodeks odijevanja je postao stroži, a za 13% ispitanika postao je ležerniji.

Grafikon 9. Je li se kodeks odijevanja mijenjao u posljednjih pet godina?

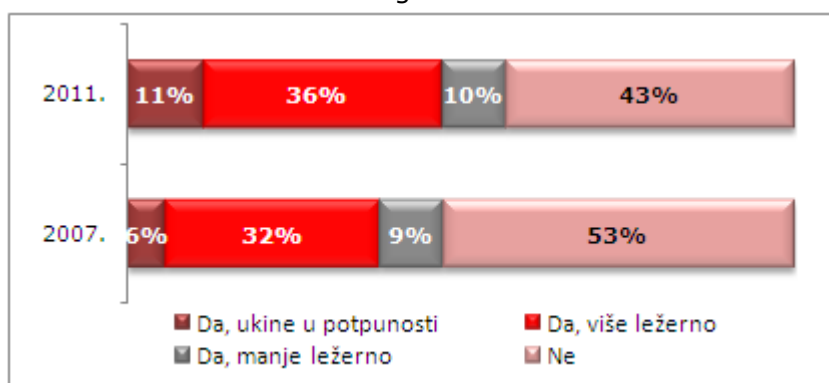
Gotovo polovica ispitanika koji imaju kodeks odijevanja u tvrtki u kojoj rade, njih 43%, ne bi htjeli da se on promijeni. 11% ispitanika je za potpuno ukidanje kodeksa, 10% smatra da bi kodeks trebao biti manje ležeran, a čak 36% da bi ipak trebao biti ležerniji.

Grafikon 10. Biste li htjeli da se kodeks odijevanja promijeni?

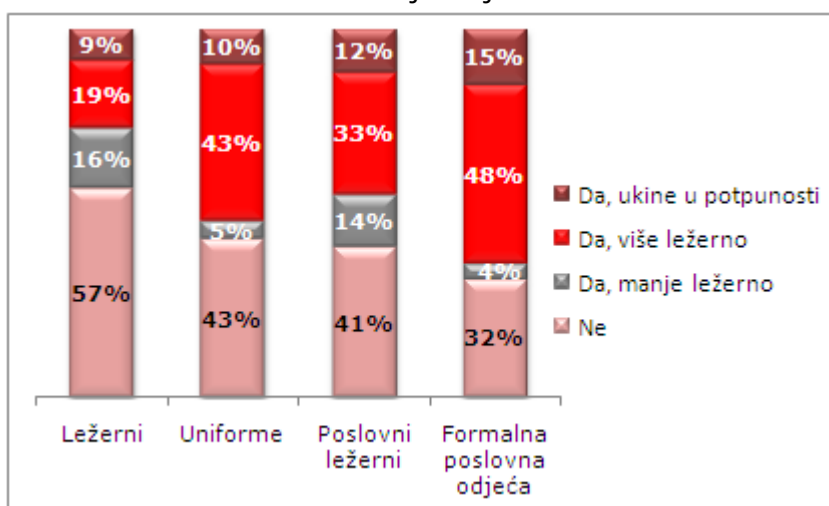
U odnosu na 2007. godinu sve više ispitanika željelo bi da se kodeks odijevanja promijeni na više ležerno (36% ove godine, 32% 2007. godine) ili čak potpuno ukine (11% ove godine i 6% 2007. godine). Prije četiri godine više od polovice ispitanika (53%) nije priželjkivalo promjene u kodeksu odijevanja, dok je ove godine isto izjavilo 43% ispitanika.

Grafikon 11. Biste li htjeli da se kodeks odijevanja promijeni? – obzirom na 2007. godinu

Najviše ispitanika koji na posao odijevaju formalnu poslovnu odjeću (48%) te nose uniforme (43%) priželjkuje promjenu kodeksa odijevanja i to kako bi kodeks postao više ležeran. S druge strane, oni koji imaju ležeran kodeks odijevanja, ne bi htjeli da se on promijeni (57%). Manji broj ispitanika, bez obzira na to kakav im je sada kodeks odijevanja, htjelo bi da je kodeks odijevanja manje ležeran.

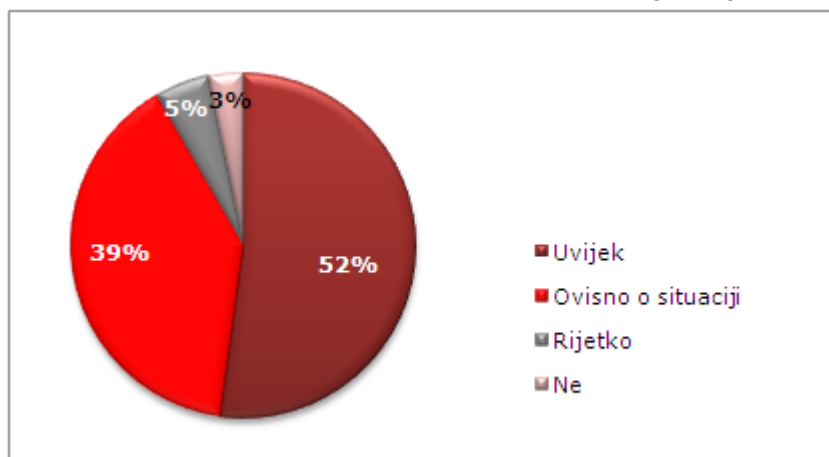
Grafikon 12. Biste li htjeli da se kodeks odijevanja promijeni? – prema tipu kodeksu odijevanja

4. Pridržavanje kodeksa odijevanja

Većina sudionika istraživanja koji imaju kodeks odijevanja, njih 52%, pridržavaju se istog. Samo rijetki, njih 5%, rijetko se ili uopće ne pridržavaju kodeksa. Ovisno o situaciji, kodeksa odijevanja pridržava se 39% ispitanika. Naravno, posebno se pridržavaju ispitanici koji imaju službeno propisane uniforme ili formalnu poslovnu odjeću.

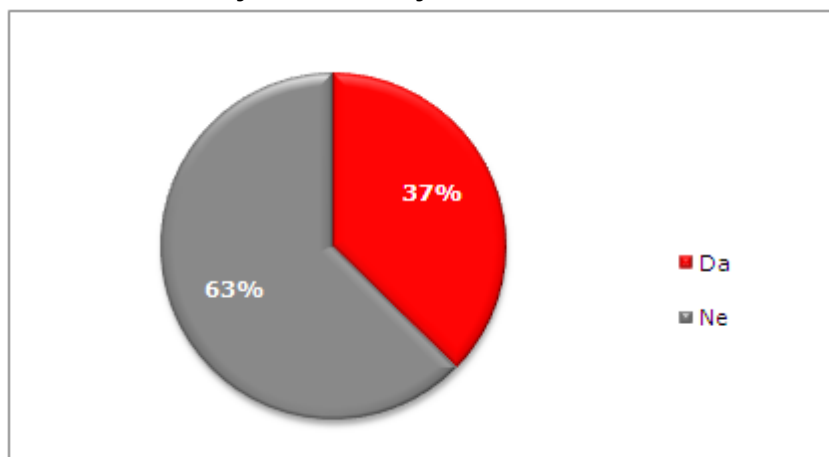
Grafikon 13. Pridržavate li se kodeksa odijevanja?

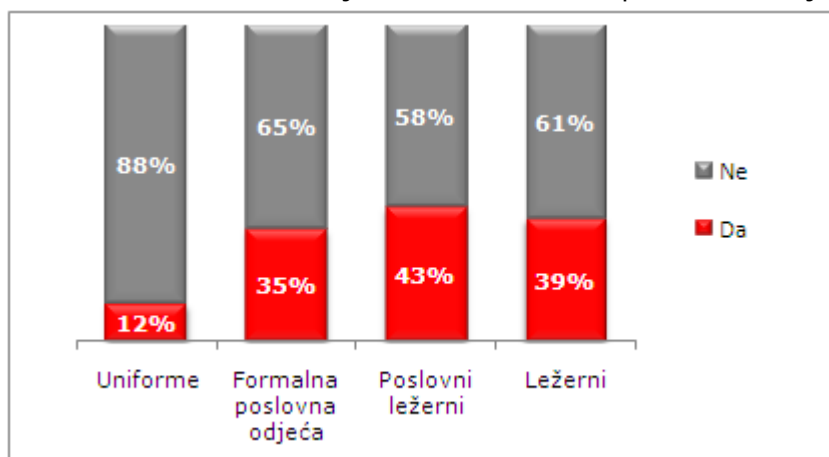
Manje od polovice ispitanika koji imaju kodeks odijevanja (37%) imaju jedan dan u tjednu kada se mogu ležernije obući.

Očekivano, ležeran dan u tjednu uglavnom nemaju ispitanici koji na posao dolaze u uniformi (88%), ali i više od polovice ispitanika (65%) koji nose formalnu poslovnu odjeću.

Grafikon 14. Imate li jedan dan u tjednu kada se možete ležerno obući?

Grafikon 15. Ležeran dan u tjednu u odnosu na tip kodeksa odijevanja

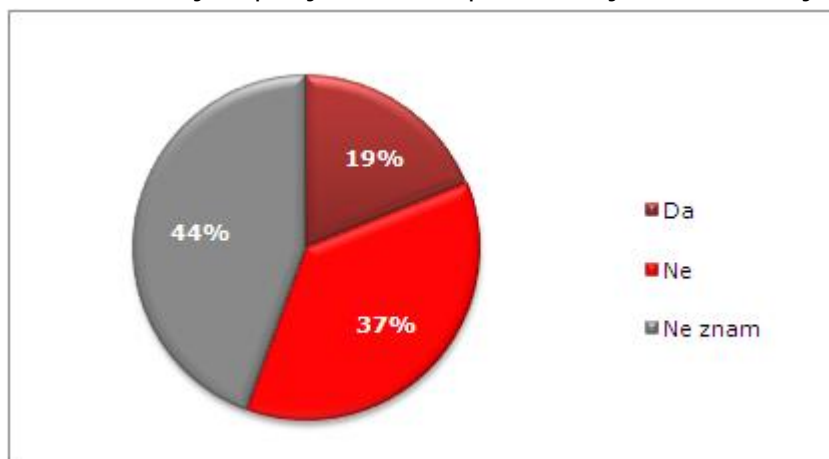

5. Posljedice nepridržavanja kodeksa odijevanja

Za svakog petog ispitanika (19%) koji ima kodeks odijevanja **postoje posljedice zbog nepridržavanja istog**. Dok 37% ispitanika ne snosi nikakve posljedice zbog ne pridržavanja kodeksa odijevanja, čak 44% ispitanika ne zna postoje li ili ne posljedice za njegovo nepridržavanje.

Kao posljedice nepridržavanja ispitanici između ostalog navode: usmenu ili pismenu opomenu, novčanu kaznu te smanjenje plaće.

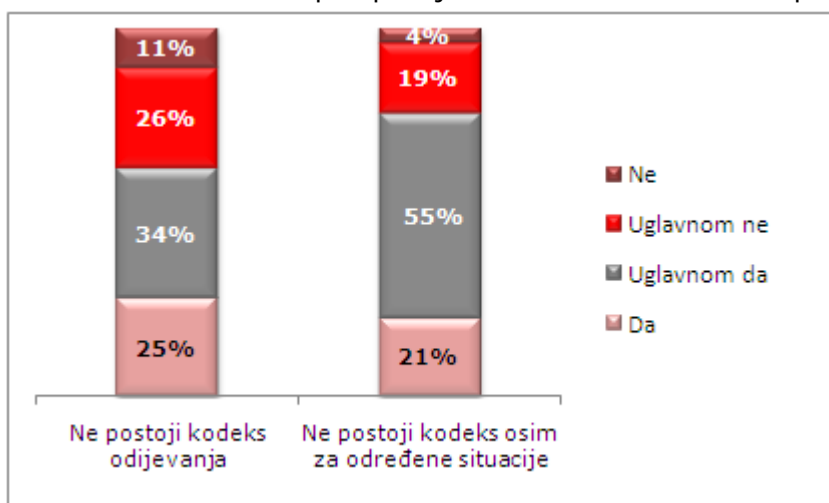
Grafikon 16. Postoje li posljedice za nepridržavanje kodeksa odijevanja?

6. Ispitanici koji nemaju kodeks odijevanja na poslu

Bez obzira što ne postoji kodeks odijevanja na poslu koji rade više od polovice ispitanika ipak obraća pažnju na to što će obući za posao. Ispitanici koji ipak imaju određena pravila barem u iznimnim situacijama, kao što su sastanci s klijentima, u nešto većoj mjeri paze što će obući za posao (77%) nego ispitanici koji nemaju pravila odijevanja čak niti u takvim situacijama (ili možda nemaju takve situacije na svom radnom mjestu), njih 59% obraća pažnju na to što će odjenuti.

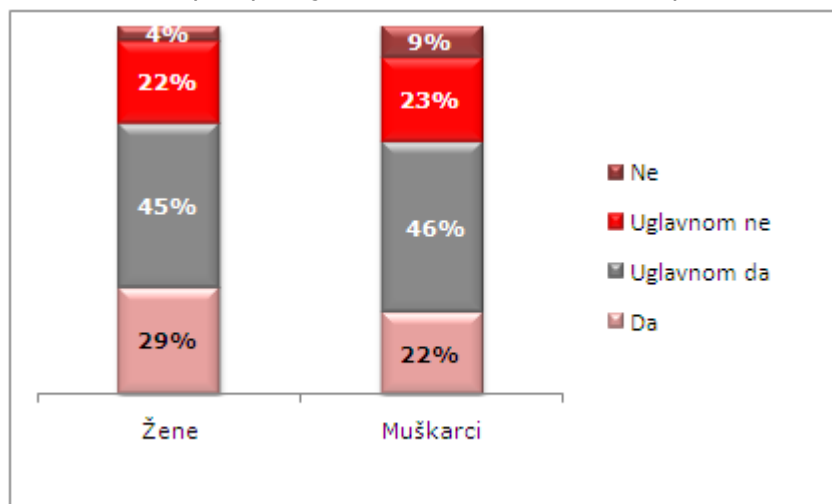
Grafikon 17. Obraćate li ipak pažnju na to što će te obući za posao?

Iako žene u nešto većoj mjeri obraćaju pažnju na to što će odjenuti na posao to nije u tolikoj mjeri koliko bi očekivali. 68% muškaraca i 74% žena obraća ili uglavnom obraća pažnju na to što će odjenuti za posao. 9% muškaraca i svega 4% žena uopće ne pazi na to što će odjenuti za posao.

"Premda odijelo ne čini čovjeka, nije na odmet pripaziti na odijevanje jer na žalost drugi po tome procjenjuju osobu. Minimum pravila o odijevanju je dobro došao zbog onih koji nemaju mjeru, ali više od toga zaista ne vidim da je nužno tim prije što neki od nas ne dižu glavu od monitora i nemaju doticaja s korisnicima." – komentar ispitanika

Grafikon 18. Obraćate li ipak pažnju na to što će te obući za posao? – obzirom na spol

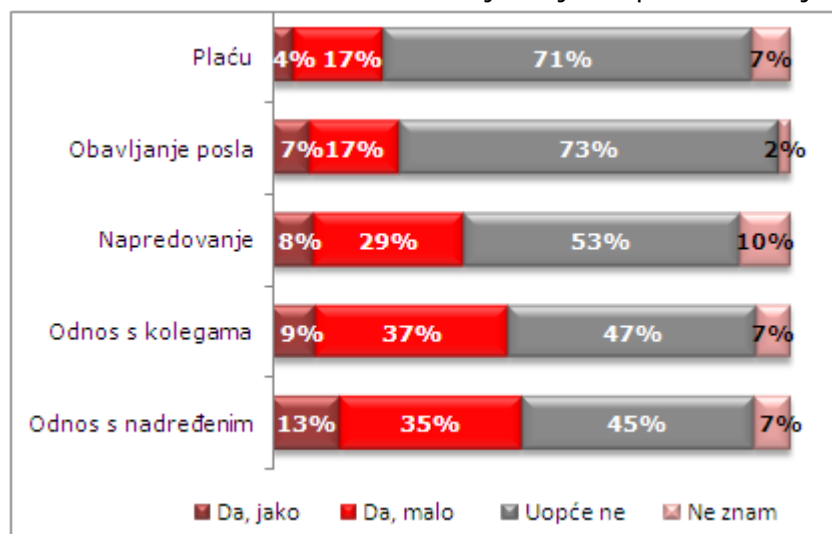

Ispitanici su ocijenili u kojoj mjeri njihov stil odijevanja utječe na njihovo obavljanje radnih zadataka, na napredovanje i plaću te odnos s nadređenim i kolegama. Oni smatraju da njihov stil odijevanja **najviše utječe na njihov odnos s nadređenom osobom, a najmanje na plaću.**

Polovica ispitanika (53%) smatra da stil odijevanja uopće ne utječe na napredovanje, a 73% ispitanika smatra da stil odijevanja uopće ne utječe na obavljanje radnih zadataka i 71% na plaću. Ipak, nekolicina ističe:

"Profesionalno odijevanje predstavlja ozbiljan odnos prema poslu i strankama s kojima radim." – komentar ispitanika

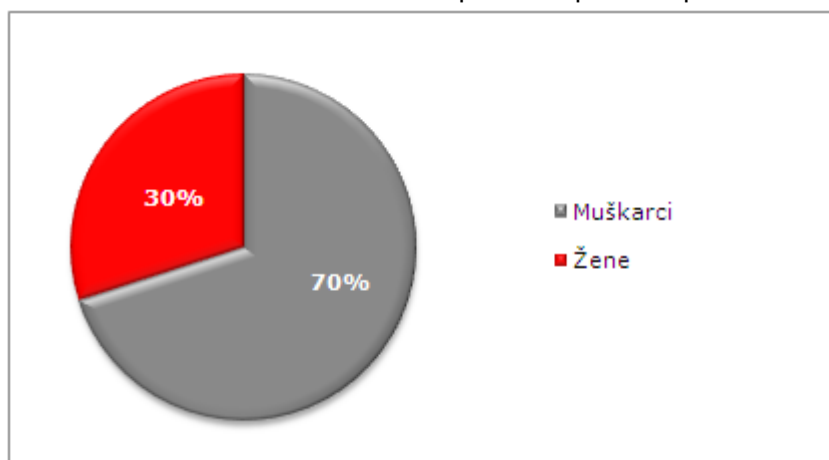
Grafikon 19. Smatrate li da Vaš način odijevanja na poslu ima utjecaja na:

7. Struktura ispitanika

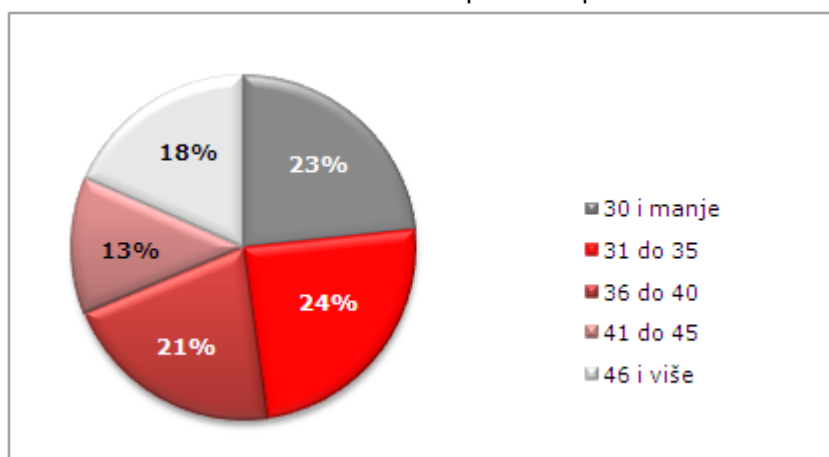
U istraživanju je sudjelovalo više muškaraca nego žena. Čak 70% uzorka činili su muškarci.

Grafikon 20. Struktura ispitanika prema spolu

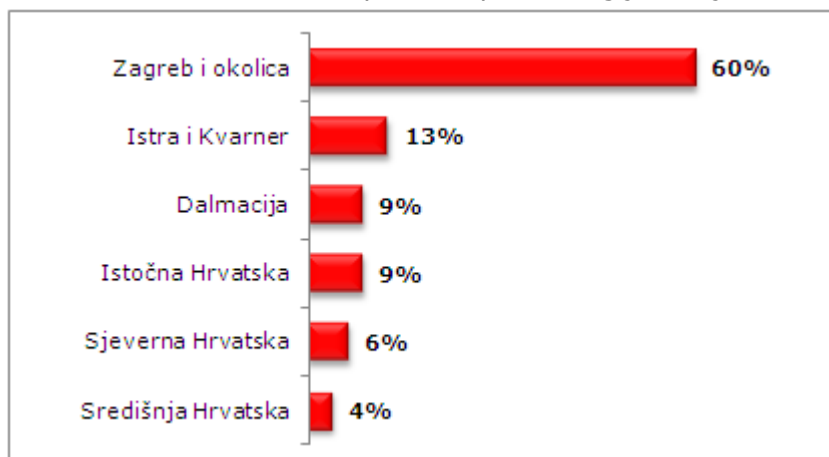
Gotovo četvrtina ispitanika (24%) ima između 31 do 35 godina, a njih 23% ima 30 ili manje godina. Petina ispitanika (21%) ima između 36 i 40 godina, dok 31% ispitanika ima 41 godinu i više.

Grafikon 21. Struktura ispitanika prema dobi

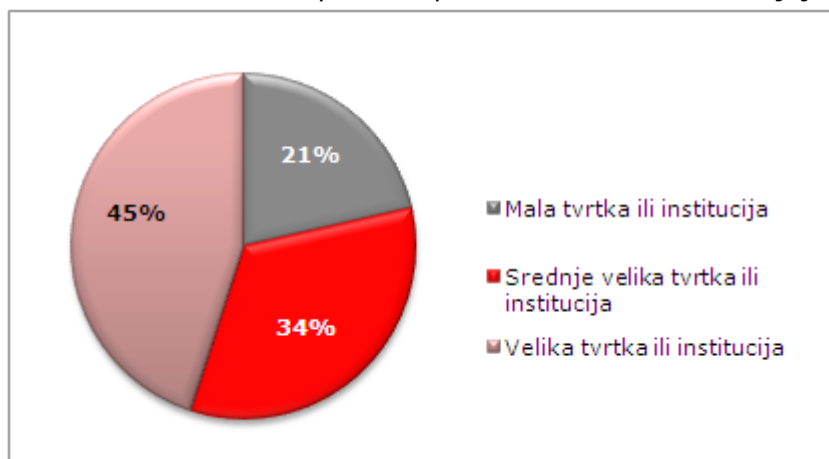
Najviše ispitanika, njih 60% dolazi iz Zagreba i okolice, 13% iz Istre i Kvarnera. Najmanje ispitanika dolazi iz središnje (4%), odnosno sjeverne Hrvatske (6%).

Grafikon 22. Struktura ispitanika prema regiji iz koje dolaze

Najviše ispitanika, njih gotovo polovica (45%) radi u velikoj tvrtki ili instituciji sa više od 200 zaposlenika. Trećina ispitanika (34%) radi u srednje velikoj tvrtki ili instituciji, a njih četvrtina (21%) radi u maloj tvrtki ili instituciji.

Grafikon 23. Struktura ispitanika prema veličini tvrtke u kojoj rade

Najviše ispitanika (40%) radi u privatnim tvrtkama pretežno u domaćem vlasništvu. 23% ispitanika radi u privatnim tvrtkama pretežno u stranom vlasništvu, a njih 19% radi u domaćim institucijama. Najmanje ispitanika, svega 5% radi u stranim institucijama.

Grafikon 24. Struktura ispitanika prema tipu vlasništva tvrtke u kojoj rade

